

> Retouradres Postbus 84011 2508 AA Den Haag

Mr. J.P.H. Donner  
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties  
T.a.v. de waarnemend directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties  
Dhr. G.J. Buitendijk  
Schedeldoekshaven 200  
2511 EZ Den Haag

Forum Standaardisatie  
Wilhelmina v Pruisenweg 104  
2595 AN Den Haag  
Postbus 84011  
2508 AA Den Haag  
[www.forumstandaardisatie.nl](http://www.forumstandaardisatie.nl)

**Contactpersoon**

Peter Waters

T (070) 888 7666

[peter.waters@logius.nl](mailto:peter.waters@logius.nl)

Datum 15 november 2010

Betreft 1. Nieuw NORA katern: Principes voor samenwerking en dienstverlening  
2. Beheer van NORA

Geachte heer Buitendijk

Graag bied ik u hierbij namens het College Standaardisatie *NORA 3.0 katern Principes voor Samenwerking en Dienstverlening* aan, met het advies dit leidend te verklaren voor de informatiearchitecturen in de gehele publieke sector.

Het College vindt het belangrijk dat continuïteit en beheer van NORA 3.0 geborgd worden, en adviseert u te zorgen dat het beheer van NORA expliciet wordt belegd bij een aangewezen partij.

**Over NORA**

NORA is de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur, die de ruggengraat vormt van de informatie architectuur van de gehele publieke sector.

In 2009 verscheen al NORA 3.0 katern Strategie, vooral gericht op bestuurders van organisaties die overheidstaken uitvoeren. Het katern Strategie beschrijft 10 basisprincipes die eisen stellen aan de kwaliteit van overheidsdienstverlening vanuit het perspectief van de afnemer: burgers, bedrijven en andere overheidsorganisaties. In lijn met het katern Strategie zijn nu afgeleide principes geconcretiseerd in het nieuwe katern *Principes voor samenwerking en dienstverlening*. Dit nieuwe katern is gericht op praktische ondersteuning van het 'werken onder architectuur' door de bredere doelgroep van bestuurders, projectleiders en architecten.

**Datum**  
15 november 2010

### **Belang van een referentiearchitectuur**

Het College Standaardisatie onderschrijft het standpunt dat (digitale) samenwerking tussen overheidsorganisaties een noodzakelijke voorwaarde is om een efficiëntere overheid te realiseren. Burgers en bedrijven mogen daarbij niet lastig gevallen worden met overbodige vragen, informatie die al bij de overheid aanwezig is wordt niet opnieuw uitgevraagd. Dit vraagt van overheden dat zij interoperabel zijn, dat wil zeggen in staat zijn te communiceren, begrijpelijke informatie te delen en gegevens van elkaar te hergebruiken. NORA beschrijft kwaliteitseisen die overheden dienen te hanteren om een interoperabele en samenhangende dienstverlening vorm te geven.

### **Beheer en communicatie**

Wil NORA de beoogde rol van referentiearchitectuur invullen dan dient zij actueel, accuraat en goed vindbaar te zijn. Ook zullen afspraken in het kader van Europese samenwerking, zoals bijvoorbeeld de dienstenrichtlijn, een plek moeten krijgen. Het beheer dient derhalve geborgd te worden.

De leden van het College Standaardisatie hebben onderling afgesproken dat zij het *NORA katern Principes voor samenwerking en dienstverlening* in hun eigen organisaties bekend zullen maken en toe zullen zien op de toepassing daarvan.

Wanneer u activiteiten ontplooit om meer bekendheid te geven aan het beschikbaar komen van het nieuwe katern zal ons College daar graag een bijdrage aan leveren.

Met vriendelijke groet,

Hans Vijlbrief  
Voorzitter College Standaardisatie

Steven Luitjens  
Secretaris College Standaardisatie